

MUCHOBORSKIE

nowinki

Nr 2(39) okolicznościowy – maj 2022

rok szkolny 2021/2022

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 25 WE WROCŁAWIU

www.sp25wroclaw.pl

1 MAJA ŚWIĘTO PRACY

2 MAJA DZIEŃ FLAGI

**3 MAJA ŚWIĘTO
KONSTYTUCJI**

Opiekunowie:

p. Jolanta Kędzierska

P. Katarzyna Leszczyńska

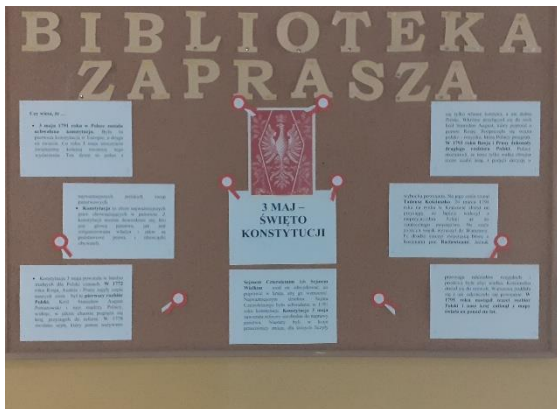
p. Justyna Płokarz

Historię świąt majowych

przypomnieli nam

uczniowie klas 5e

ŚWIĘTA MAJOWE

Tegoroczne ŚWIĘTA MAJOWE obchodzimy w naszej szkole uroczystie. Wkrótce odbędzie się apel poświęcony 231 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Uczniowie w ramach Ligi Klas przygotowali okolicznościowe gazetki w swoich salach lekcyjnych (poniżej).

Dzieci z klas 5e i 4e pod opieką pani Jolanty Kędzierskiej napisały artykuły do naszej gazetki, aby wszystkim koleżankom i kolegom przypomnieć historię świąt obchodzonych 1,2 i 3 maja.

Redakcja

MUCHOBORSKIE NOWINKI

Święto Pracy

1 maja przypada Święto Pracy, obchodzone od ponad wieku w wielu krajach świata. Upamiętnia ono strajk robotników w Chicago z 1886 roku.

Geneza święta jest przede wszystkim związana z walką o ośmiogodzinny dzień pracy. O godziwe warunki pracy i płacy walczyły na ulicach Chicago tysiące pracowników - wśród nich także emigranci z Polski. Protest został stłumiony przez policję.

Święto Pracy wprowadziła w 1889 roku na kongresie w Paryżu II Międzynarodówka Socjalistyczna, wyznaczając na dzień obchodów właśnie rocznicę zajść w Chicago. Rodzący się wówczas ruch związkowy przyjął ten dzień za swoje święto. Wyłamały się tylko Stany Zjednoczone, gdzie Labour Day (Dzień Pracy) obchodzony jest w pierwszy poniedziałek września.

Pierwsze obchody Święta Pracy w wielu krajach, w tym również na terenie Polski, odbyły się już w 1890 roku. Obchody były organizowane zarówno przez lokalne związki zawodowe, jak i przez partie polityczne, które wpięły do swoich programów prawa pracownicze. Na ziemiach polskich przodowała w tym Polska Partia Socjalistyczna Józefa Piłsudskiego, zaś po odzyskaniu niepodległości w 1918 roku - Związek Zawodowy Polski.

Po II wojnie światowej, w okresie PRL-u, Święto 1 Maja było obchodzone bardzo uroczysto. Tego dnia odbywały się pochody, wiece i zgromadzenia.

W Kościele rzymskokatolickim dzień 1 maja jest obchodzony jako święto Józefa Robotnika, patrona ludzi pracujących. Obecnie w wielu krajach jest po prostu dniem wolnym od pracy.

K. 5e

Ryciny przedstawiające wydarzenia w Chicago.

Święto Flagi

2 maja to Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej. Święto jest obchodzone na mocy nowelizacji Ustawy o godle, barwach i hymnie RP, uchwalonej przez Sejm 20 lutego 2004 r.

Wybór daty święta miał dwie przyczyny. Jedna, historyczna, jest związana z tym, że właśnie 2 maja 1945 r. flaga polska została zawieszona w Berlinie na Reichstagu oraz na Kolumnie Zwycięstwa. Druga dotyczy tego, że władze PRL zlikwidowały Święto 3 Maja: po 1 maja flagi miały być natychmiast zdjęte, by nie doczekały do 3 maja.

Święto ustanowiono na wzór innych krajów, przede wszystkim Stanów Zjednoczonych, gdzie zostało po raz pierwszy ustanowione na pamiątkę uchwalenia pierwszej flagi amerykańskiej z 1777 r.

Polskie barwy narodowe sięgają czasów rządów dynastii Piastów. Wybór barw flagi jest bowiem odwzorowaniem kolorów chorągwi polskiej – białego orła na czerwonym tle. Polskie barwy narodowe po raz pierwszy zostały natomiast uregulowane w uchwale Sejmu Królestwa Polskiego z 7 lutego 1831 r.

Chociaż polska flaga jest złożona z dwóch poziomych pasów – białego i czerwonego – to sprecyzowanie odcieni tych barw nie jest już takie łatwe. Z „Ustawy z 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych” dowiadujemy się, że kolory są przedstawione w postaci współrzędnych trójchromatycznych barw. Oznacza to, że biały nie jest czystym śnieżnobiałym, a kolor czerwony to z kolei karmazyn, czyli ciemna czerwień. Jednak warto zauważyć, że na przestrzeni lat barwa czerwieni się nieco zmieniała. Pierwszy opis flagi z 1921 r. wprowadzał co prawda karmazyn (choć o odcieniu nieco jaśniejszym od współczesnego), ale już od 1927 r. przez ponad pięćdziesiąt lat obowiązywał cynober, czyli czerwony wpadający w kolor pomarańczowy.

Nie bez znaczenia jest również kolejność barw narodowych. Znak w godle, czyli orzeł, jest ważniejszą jego częścią niż tło. To dlatego kolor biały jest na górze, a czerwony na dole. Jest to widoczne w mowie, ponieważ mówi się, że flaga jest biało-czerwona. Jeśli natomiast barwy zawieszono w układzie pionowym, to biały umieszcza się po lewej stronie płaszczyzny oglądanej z przodu. W rozetkach (kotylionach) kolor biały powinien być wewnątrz, czerwony na zewnątrz.

Barwy narodowe mają także swoje symboliczne znaczenie. Kolor biały symbolizuje łagodność, przyjaźń, dobrobyt, a kolor czerwony – krew, czyli walkę o suwerenność, walkę o niepodległość. Podczas II wojny światowej kolory biało-czerwone były również symbolem niezłomności narodu i woli zwycięstwa, budziły nadzieję na wolność. Długości boków w fładze powinny przedstawiać proporcje 5:8. Stosunek ten wynika z „Ustawy z 1 sierpnia 1919 r. o godłach i barwach Rzeczypospolitej Polskiej” i nadal obowiązuje. Przykładowo gdy flaga ma 1 metr wysokości, to musi mieć 1,6 m szerokości. Jeśli tak nie jest, to biały i czerwony stanowią barwy narodowe, ale nie flagę.

Istnieją dwa rodzaje polskiej flagi państwowej. Pierwszym jest biało-czerwony prostokąt. Drugim natomiast flaga z godłem RP na białym pasie. Zgodnie z obowiązującą ustawą flagi z godłem mogą używać wyłącznie oficjalne przedstawicielstwa kraju za granicą, cywilne lotniska i samoloty, kapitanaty portów, a także polskie statki morskie jako banderę.

Barwy narodowe RP różnią się od flagi państwowej RP tym, że nie mają określonych proporcji. Mogą być zatem dowolnej długości i szerokości. Trzeba jednak pamiętać, że szerokość obu pasów musi być równa. Zgodnie z konstytucją barwy narodowe podlegają ochronie prawnej.

Fladze państwowej należy się szacunek. Eksponowana publicznie musi być czysta oraz mieć czytelne barwy – nie może być pomięta lub postrzępiona. Flaga nigdy nie może też dotknąć podłogi, ziemi,

bruku lub wody. Flagą również nie oddaje się honorów żadnej osobie, nie pochyla się jej przed żadną inną flagą lub znakiem. Ponadto na fladze państwowej RP nie wolno umieszczać żadnych napisów oraz żadnego rodzaju rysunków. Kodeks karny zawiera przepisy dotyczące ochrony symboli narodowych. Za publiczne znieważenie, uszkodzenie lub usunięcie flagi czy godła grozi grzywna, kara ograniczenia lub pozbawienia wolności.

Na terenie Polski flaga państwowa RP ma zawsze pierwszeństwo przed wszystkimi innymi flagami. Jeśli eksponuje się na masztach więcej flag, wówczas flagę państwową RP podnosi się (wciąga na maszt) pierwszą i opuszcza ostatnią.

Wraz z Dniem Flagi 2 maja w Polsce jest obchodzony Dzień Polonii i Polaków poza granicami kraju, ustanowiony przez Sejm 20 marca 2002 r.

A. Cz. kl. 5e

„Barwy ojczyste”

*Powiewa flaga,
gdy wiatr się zerwie.
A na tej fladze biel jest
i czerwień.
Czerwień- to miłość,
biel-serce czyste.
Piękne są nasze
barwy ojczyste.*

Czesław Janczarski

ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA

3 maja obchodzimy rocznicę uchwalenia Konstytucji z 1791 r. Była to pierwsza w Europie i druga na świecie (po amerykańskiej z 1787 r.) konstytucja uchwalona przez tzw. Sejm Wielki, zwany także Sejmem Czteroletnim. Za jej autorów uważa się króla Stanisława II Augusta Poniatowskiego, wielkiego marszałka litewskiego Ignacego Potockiego oraz ks. Hugona Kołłątaja, duchownego i filozofa. Ustawa zasadnicza zniósła liberum veto, wprowadziła trójpodział władzy, ograniczyła rolę senatu. Zniósła wolną elekcję i wprowadziła dziedziczość tronu. Uznała chłopów za część narodu oraz zagwarantowała tolerancję religijną.

Uchwalenie Konstytucji 3 Maja uważa się za jedno z najważniejszych i przełomowych wydarzeń w historii państwa polskiego. Mimo późniejszych rozbiorów, dokument ten pomagał kolejnym pokoleniom podtrzymać dążenia do niepodległości.

Od kwietnia 1990 r. Święto Konstytucji 3 Maja należy do uroczystości obchodzonych polskich świąt. W roku 2007 po raz pierwszy święto Konstytucji 3 Maja obchodzono na Litwie.

A. Cz. kl. 5e

Jan Matejko, *Konstytucja 3 maja 1791 roku*, 1891r.

„Mazurek 3 maja”

*Witaj majowa jutrzeńko,
Świeć naszej polskiej krainie,
Uczcimy ciebie piosenką,
Która w całej Polsce słynie.
Witaj Maj, piękny Maj,
U Polaków błogi raj.*

*Nierząd braci naszych cisnął,
Gnuśność w ręku króla spała,
A wtem trzeci Maj zabłysnął –
I nasza Polska powstała.*

*Witaj Maj, piękny Maj
Wiwat wielki Kołłątaj!*

*Ale chytróści gadzina
Młot swój na nas gotowała,
Z piekła rodem Katarzyna
Moskalami nas zalała.*

*Chociaż kwitł piękny Maj,
Rozszarpano biedny kraj.*

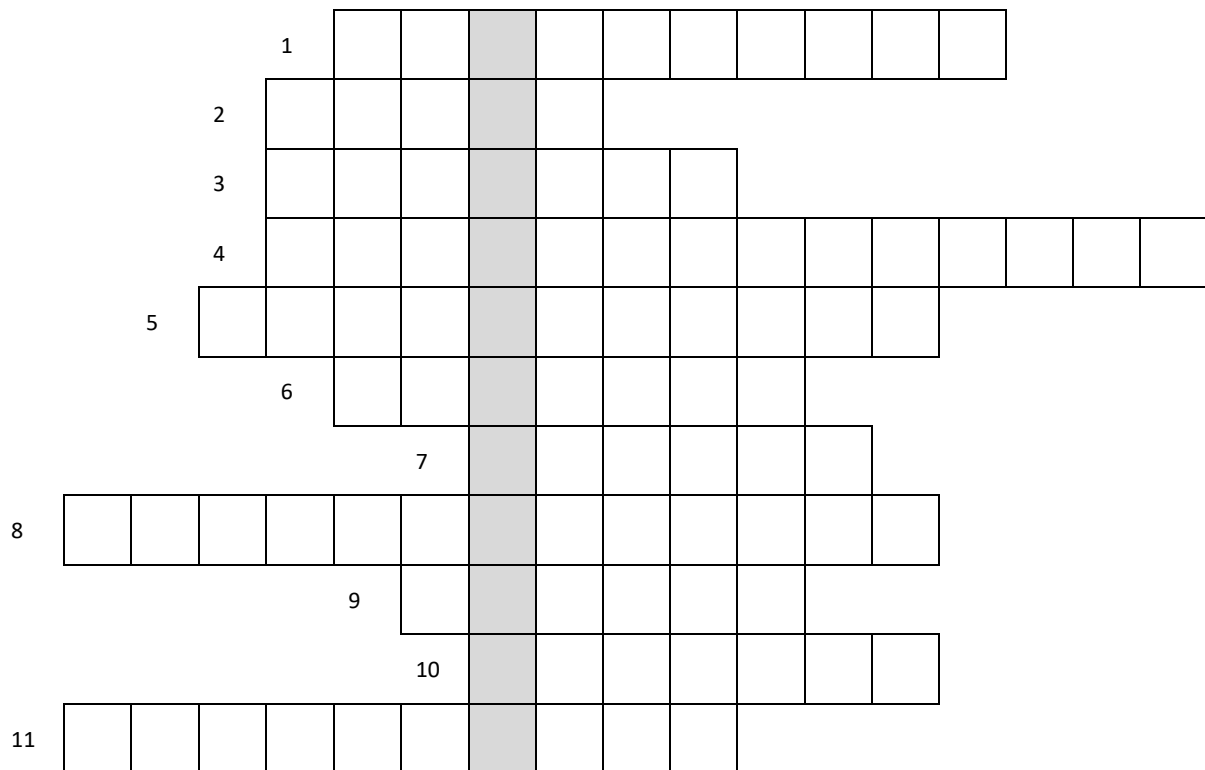
*Wtenczas Polak z łzą na oku
Smutkiem powlókł blade lice
Trzeciego maja co roku
Wspominał lubą rocznicę*

*I wzdychał: Boże daj,
By zabłysnął trzeci Maj!*

Rajnold Suchodolski

KRZYŻÓWKA O POLSCE

Uczennica klasy 4e przygotowała krzyżówkę sprawdzającą naszą wiedzę o Ojczyźnie.

1. Przywódca powstania z 1794 r.
2. Z tym państwem Polska ma najkrótszą granicę.
3. Śniardwy lub Mamry.
4. W tym województwie leży m.in. Sandomierz.
5. Uchwalono ją 3 maja 1791 r., był to pierwszy tego typu dokument w Europie.
6. Stolica Dolnego Śląska.
7. Dziedzina nauki, z której Maria Skłodowska-Curie otrzymała pierwszą Nagrodę Nobla.
8. Uzyskała ją Polska w 1918 r.
9. Był nim Jan Matejko.
10. Pierwsza stolica Polski.
11. Autorka wiersza pt. „Rota”.

D. Ch. klasa 4e